Fischer: Nincs bővítési dátum

Nincs változás Németország álláspontjában, Bonn továbbra is az EU-tagjelöltek, így Magyarország mihamarabbi csatlakozása mellett áll, mondotta Martonyi János külügyminiszterrel folytatott tárgyalásai végeztével csütörtökön Budapesten Joschka Fischer.

A német külügyminiszter egyértelművé tette: a bővítés szorosan összefügg azzal, hogy az EU tagállamai meg tudnak-e állapodni az integrációs szervezet belső reformjaiban. Noha a budapesti sajtóértekezleten az újságírók kérdésekkel noszogatták, *Fischer* nem említett konkrét határidőt és nem is vállalkozott annak megjelölésére, vajon Magyarország és a többi első körös EU-jelölt mikorra válhat taggá. Fischer a világháború után kitelepített sváb szülei egykori lakhelyén, Budakeszin kezdte néhány órás villámlátogatását, ezután *Martonyival, Orbán Viktor* miniszterelnökkel és *Göncz Árpád* államelnökkel cserélt eszmét a kétoldalú kapcsolatokról, az EU-csatlakozásról. Fischer még csütörtökön elutazott Magyarországról.

A csatlakozási feltételeket kell megteremteni, nem pedig a lehetséges időpontokról beszélni, jelezte a német diplomácia irányítója, akit a budakeszi látogatás az európai integráció emberi oldalaira, a nacionalizmus, a nemzetek, nemzeti kisebbségek közötti konfrontáció legyőzésére is emlékeztetett.

Martonyi János a sajtóértekezleten aláhúzta, Magyarország és a többi csatlakozó érdeke, hogy az Agenda-2000 témájában (a németeket a leginkább foglalkoztató EU-finanszírozási rendszer megváltoztatásában) mihamarabb megegyezzenek. Martonyi kifejtette, hogy az EU a jövőben nem engedhet meg válsághelyzeteket, hiszen ezek 1999. január elsejétől közvetlenül kihathatnak a közös pénz, az euro árfolyamára, és ez gazdasági bonyodalmakhoz vezethet. Úgy vélte, hogy Németország soros EU-elnöksége során, 1999 első fél évében létrejönnek az EU-gondokat (szerkezeti reformok, finanszírozás) megoldó megállapodások.

D. P.

Budakeszin vizitelt a német külügyminiszter

Sokáig csak a fotósok hátát látni; félő, a fényképezett alany végül légszomjban fog elpusztulni miattuk. Pedig de nagyon védi az egészségét a budakeszi sváb hentesmester fia: nemrégiben fogyasztotta le magát monstrumból cingár emberré. Mert nem csupán apja-anyja meséiből ismerte Magyarországot Joschka Fischer, hanem az olyan válogatott falatokról is, mint a paprikás csirke meg a paprikás krumpli, a krémes tortáról nem is beszélve. De azért ő megemlíti becsülettel azt is, onnan a budakeszi kultúrház pódiumáról.

Tud szolgálni drámaibb emlékekkel is: az '56-os forradalom idejéből például, amikor az anyja tolmácsolt a Vöröskeresztben a magyar menekülteknek. És mesél Joschka Fischer az apjáról, aki elsírta magát, amikor a németek megverték a foci-vb-én a magyar válogatottat, Európa legjobb csapatát. 1954-ben. Nem sokan lehettek abban az esztendőben Németföldön, akik bánatosak voltak a német győzelem miatt – de a kitelepített sváb hentesmester az volt.

Egy német külügyminiszter, alkancellár és EU-elnök megjelenése Budakeszin Joshka Fischer szerint egyébként nem nagy kunszt. Mert ő egy személyben a fenti három, de olyat még nem látott, hogy egy ekkora falu polgármestere ugyanazon a napon egyszerre négy minisztert (három sajátot és egy külföldit) fogadjon.

R. V.

Költöznek a NATO-diplomaták

A márciusra beharangozott NATO-tagság legbiztosabb jele: a szövetséghez kiküldött magyar diplomaták néhány nap múlva beköltözhetnek a brüsszeli központban újonnan elkészült irodaépületbe. A három tagjelölt (magyarok, csehek, lengyelek) kiküldöttei egyelőre – országonként – tizenkilenc irodában készülnek a felvételre.

BRÜSSZELI TUDÓSÍTÓNKTÓL

A NATO-központ bejárata Brüsszelben MTI – KÜLFÖLDI KÉPSZOLGÁLAT

Közelgő EU- és NATO-tagság egyenlő több munka, több diplomata: ez a képlet főként Brüsszelben érvényes, ahol néhány tucat kiküldött egyre több feladatot igyekszik ellátni. A várhatóan márciusi NATO-tagság már csak hetek kérdése, és a változást jelzik a szövetség brüsszeli központjában felhúzott irodaépületek is. Hamarosan oda költözhetnek a három tagjelölt kiküldöttei, akik egyelőre – országonként – tizenkilenc irodában készülnek a felvételre. A magyar képviselet politikai osztályán tizenkét diplomata dolgozik, a katonai részlegen öt, ám a tagságig várhatóan megduplázódik a katonák száma. A magyar nagykövetséget időben „felduzzasztották", a csehek és a lengyelek viszont kevesebben vannak, ami gyakran gondot okoz.

A tagság közeledtével érezhetően megnőtt a munka mennyisége. A tagjelöltek egyre több bizottság ülésein vannak jelen, bár bizonyos testületek (például a NATO–orosz tanács albizottságai) ajtaja csak a felvétel után nyílik meg előttünk. Szövetségi illetékesek szerint a csatlakozás után a hármaknál a feladatok mennyisége már aligha változik, a minősége annál inkább: a bizottságokban immár aktívabban kell részt venni, és rendszeresen fel kell szólalni.

A NATO-képviselethez hasonló létszámú a magyar EU-nagykövetség is. Ide most néhány új kiküldött érkezik, de ezúttal nem a külügyi tárcától, hanem a szakminisztériumoktól (környezetvédelem, pénzügy, belügy). Így a diplomaták végső száma huszonöt körül lesz: nekik évekig tartó, bonyolult felvételi tárgyalásokra kell felkészülniük. Igaz, nem egyedül: Brüsszelben most éppen a környezetvédelem van napirenden a tárgyalásokon, amire harmincfős magyar küldöttség is érkezett. Míg a NATO-nál a delegációk költségeit teljes egészében a magyar fél állja, az EU a képviselet kiadásainak egy részét átvállalja.

Az EU-képviseletről heteken belül kiköltöznek az utolsó NATO-munkatársak is (korábban a két magyar misszió egy épületben volt), így az uniós diplomatáknak lesz elég helyük. A mind intenzívebb tárgyalások mellett azonban nehézséget okoz, hogy a nagykövetség épülete Brüsszel déli részén, az EU-intézményektől meglehetősen távol található. A társult államok többsége (köztük Csehország és a Lengyelország) már beköltözött a központba, ám Magyarország esetében erre a közeljövőben nincs esély. A misszió jelenlegi épülete ugyanis igencsak borsos áron épült a kilencvenes évek első felében.

Pócs Balázs

Ki lesz a környezetvédelmi attasé?

MUNKATÁRSUNKTÓL

A *Népszabadság* információi szerint jövő hétfőn új pályázatot írnak ki a brüsszeli környezetvédelmi attasé posztjára. Az első pályázati forduló a közelmúltban eredménytelenül zárult.

A hazai környezetvédelem „EU-összekötője" kinevezésének gondolata 1996-ban merült fel először, ám – elsősorban amiatt, hogy az érintett tárcák nem tudtak megállapodni a poszt finanszírozásáról – mindeddig csupán terv maradt. A környezetvédelmi miniszter végül tavaly novemberben írt ki pályázatot a tisztség betöltésére. A feltételek között a felsőfokú végzettség, angol nyelvtudás, az EU és Magyarország környezetpolitikájában való jártasság szerepelt.

A zárt körben, a minisztérium és a hozzá tartozó intézmények munkatársai között meghirdetett pályázatra tízen jelentkeztek. A jelöltek – akik között diplomata és minisztériumi főosztályvezető is volt – először a Külügyminisztérium írásbeli tesztjén estek át, ezután pedig szóbeli „vizsgára" került sor a környezetvédelmi tárca illetékesei – személyesen *Pepó Pál* miniszter (képünkön), valamint a közigazgatási államtitkár, az integrációs és a nemzetközi főosztály vezetője – jelenlétében. *Csiki György,* a KöM személyzeti osztályvezetője szerint a pályázók között nem akadt tökéletesen alkalmasnak tűnő személy, ezért a miniszter eredménytelennek nyilvánította a pályázatot. Az újabb kiírás várhatóan jövő hétfőn jelenik meg, ezúttal szélesebb körben, az országos napilapokban.

A Miniszterelnöki Hivatalhoz közel álló forrásokból kapott információnk alapján a környezetvédelmi attasé posztjára a jelenlegi szakminiszter is esélyes. Pepó Pál ma is tanít a debreceni egyetemen, négy nyelven beszél, mindenben megfelel a kiírásban szereplő feltételeknek. Mivel azonban a pályázatokat a tárca első embere bírálja el (saját pályázatáról pedig nemigen dönthet), a poszt elnyeréséhez előbb le kellene mondania a bársonyszékről. Lapunk információira a minisztérium kabinetirodáján lapzártánkig nem kívántak reagálni.

Zsil-völgyi egyezség kérdőjelekkel

KOLOZSVÁRI TUDÓSÍTÓNKTÓL

Petrozsényban tegnap megállapodtak a Zsil-völgyi bányászok szakszervezeti vezetői és a *Viorel Catarama* által vezetett szenátusi küldöttség. A 14 pontos megállapodás szerint a bukaresti szenátus törvényjavaslatot dolgoz ki az állami monopóliumok tartozásainak kiegyenlítésére. Cserébe a szakszervezetek lemondtak a munka nélkül maradtak számára követelt fejenkénti kéthektáros termőföldről és a tízezér dolláros végkielégítésről. Ígéretet tettek: a további tárgyalásokig felfüggesztik a sztrájkot. Catarama szenátor szerint a bányák költségeit 30-40 százalékkal lehet csökkenteni, s a megtakarításokból idén a bányászok béremelést is kaphatnak. Az ígérettől a kormány és a szenátus is elhatárolódott.

A megállapodás értékéből levon, hogy azt sem *Miron Cosma* bányászvezér, sem a petrozsényi bányatársaság vezérigazgatója nem írta alá. Cosma egy országos bányászsztrájkban reménykedik, amire a jelek szerint nem is kell sokáig várni. Tegnap már bejelentették a szándékukat a bánáti és az olténiai szénbányák dolgozói és várhatóan hétfőtől csatlakoznak hozzájuk az Erdélyi Szigethegység arany-, ezüst- és rézbányáiban dolgozók is.

Tibori Szabó Zoltán

Akció indul

Nincs már tett. Halálát nem az okoskodás okozta. Rossz irányból sejtette a veszélyt a költő. A tett halála az akció. A tetteknek előzményei és következményei, az akcióknak győztesei és áldozatai vannak. Akciózik ma mindenki.

Akciókat sürget a szocialisták munkacsoportjának fényt kapott „szakdolgozata". Vészforgatókönyvvel válaszol a Fidesz. Akciózik Zacsek, vele a rendőrség. Akcióznak az egri nővérek, ellenük a kórházuk. Ezt teszi Torgyán József, az ő „Tomi barátján" fogást keresve.

A szocialistáknak tényleg nehéz. A Fidesz folyvást víz alá nyomná az ellenzéket, tán ott is tartaná. Láttathatnám a levegő után kapkodó szocialistát, valóban nem lehet három és fél éve, hogy kivárja, míg oxigénhez jut. Ez képregényben megrajzolható, de ilyen fénykép nem készülhetne. A valóság nem ilyen. Semmi nem indokolhatja, hogy a négyéves ciklus lerövidítéséről gondolkozzon bárki a parlamenten belül. Ez önellentmondás, mint a végső akciózási indoknak használt alkotmányos diktatúra kifejezés is. Vagy alkotmányos, vagy diktatúra.

A kettő együtt nem megy, még akkor sem, ha a mai kormánypártok annak idején ugyanezt a fogalmat vagdosták az MSZP–SZDSZ koalíció fejéhez is. Aztán alkotmányosan hatalomra jutottak. Orbán Viktor elszomorítóan hangzó vészforgatókönyvéről többé szó nem esett.

Egészen e hétig. Most az MSZP holdudvarában fogalmazott anyag szól alkotmányos diktatúráról, és a Fidesz frakcióvezető-helyettese minősíti vészforgatókönyvnek az írást.

A politikai szereplők egymás lejáratásának szándékával valójában szinte kicsúfolják önmagukat. Ez az ő bajuk, még ha a mi orrunk alá is akciózzák magukat. Azt viszont nem tudom, hogy ők teremtik-e a hangulatot, amely szabállyá teszi az akciózási kényszert, vagy csak ráhangolódtak a korszellemre. Naponta pörögnek elő új, értelmetlenül tusakodó párok.

Például Zacsek és a rendőrök. A dühös politikus tavaly novemberben egy mezőgazdasági szervezet nevében a főváros közepén szervezett tüntetést, ezt a bíróság betiltotta. Mégis demonstráltak, mint mondták, a magyar földért. A rendőrség közbelépett, Zacsek pénzbírságot kapott. Nem fizeti ki, most le akarják csukni. Zacsek akciózik, hogy lássák, létezik. Partnerül kapja a rendőröket, az akciómámor jegyében.

Megrendítőbbek a valóságos tettek helyetti hiperaktivitás következményei Egerben. Sok éve halnak és betegednek meg az újszülöttekkel foglalkozó ápolónők. Gondolná az ember, hogy az ország minden szegletéből összeszalad orvos, ápoló, gyógyszerész és természetgyógyász, javasasszony és bába, mindenki, akitől csak segítség remélhető. Ha másért nem, hogy együtt ríjanak. Összeszaladás lesz is, de a bíróságon. Ott döntik el a kórház vezetői és a kárvallottak, kit mekkora rész terhel a felelősségből. Így egészséges? Itt az egyik fél, szemben a másik, kezdődhet a harc? Mint az akciófilmekben?

A sport viszont valóban a nyílt harcok, a nem túlbonyolított csaták terepe. A sport vezetése azonban jó esetben nem. Most nem jó az eset. Az új sportminisztérium központi kezelésbe akarja venni az összes állami sportlétesítményt. A kisgazda miniszterek nem adnák az általuk vezetett klubok stadionjait, ingatlanjait. Az egész pedig egy csődtömeg. Jó helyzet. Kicsiben le lehetne játszani a rendszerváltást. De már okosabban, s nem is akkora téttel. Ehelyett azonban a vita képregényátiratát olvashatjuk. Torgyán József szerint mindenki tudja, hogy az ő Deutsch Tomi barátja MTK-drukker, de ettől függetlenül, el a kezekkel a Fraditól. Deutsch miniszter szerint viszont bárki beláthatja, hogy nincs is jobb, mint az egy kézben tartott állami tulajdon. Mindkét okfejtésből épp annyit lehet megérteni, mint egy-egy pofonból.

Az akciókat megzavarta a valóság most a vasútnál, a vezérigazgató halálakor. Ám ez sem zökkentett ki senkit a szerepéből. Annyit mondtak, hogy szomorú, ami történt, de ebben a helyzetben is folytatják. Köthettek volna néhány hónapnyi tűzszünetet, megígérve, hogy a gyász múltán újra tárgyalnak. Ehelyett mindkét fél részvétét nyilvánította, és minden folytatódik. Az élet megy tovább? Amilyen borzalmasan, olyan hamisan is hangzik. Mert csak az akciók folytatódnak mindenfelé, semmi más.

Nagy N. Péter

Le Pen alkonya?

Jean-Marie Le Pen, a francia szélsőjobboldal vezére mindeddig gyakran büszkélkedett azzal, hogy a törpepárt Nemzeti Frontból évtizedes erőfeszítések eredményeképpen ő csinált 15 százalékos választási eredményt elérő országos szervezetet, amely ma Nyugat-Európa legjelentékenyebb „nemzeti orientációjú" politikai formációja. A jövőben azonban Le Pen már aligha hozakodhat elő ezekkel az érvekkel. Ellenkezőleg, a korosodó pártvezérnek mindinkább azzal a veszéllyel kell szembenéznie, hogy a franciák túlnyomó többsége által eddig is megvetett „életműve" még az ő életében összeomlik. Pártja ugyanis a jelekből ítélve elindult ugyanazon az úton, amelyen eddig menetelt – csak éppen visszafelé, a marginalizálódás irányába.

E tekintetben a Nemzeti Front már túl is van az első lépéseken. E fordulatban kétségkívül nagy szerepe van Bruno Mégret-nek, akit még a közelmúltban Le Pen kijelölt utódaként emlegettek. Mégret-t azonban ambíciói láthatóan olyannyira elvakították, hogy elfeledkezett arról, kivel is áll valójában szemben. Számításon kívül hagyta, hogy Le Pen soha nem tűrt meg maga körül lehetséges utódot. Legfőképpen pedig azt nem vette figyelembe, hogy főnöke számára a család: szent dolog. A trónkövetelő akkor kapta meg a pártvezértől a selyemzsinórt, amikor bejelentette, hogy vezető helyre tart igényt a Nemzeti Front listáján az Európai Parlamentbe történő választásokon. Ezt viszont a Nemzeti Front statútuma értelmében a pártelnök állítja össze, lényegében a saját szájíze szerint. S az ambiciózus Mégret-nek nemcsak azt kellett keserűen észlelnie, hogy Le Pen magának szánja a listavezetői helyet, hanem még ráadásul e lajstromban megelőzik őt a pártelnöki família tagjai. Amikor ezt Mégret sérelmezni merészelte, Le Pen habozás nélkül kizárta őt is, néhány más elvbarátját is a Nemzeti Frontból. Különös fintora a sorsnak, hogy Le Pen és Mégret most kölcsönösen rasszistának, sőt fasisztoidnak minősíti egymást.

De ezen már a franciák csak mulatnak. Kivéve azokat a jobboldali politikusokat – például Millon volt védelmi minisztert –, akik számára a Nemzeti Front válsága súlyos politikai és egzisztenciális csapást jelent, s akik az elvesztett kormánytöbbséget eddig a front segítségével gondolták visszaszerezni. Becsületére legyen mondva a francia mérsékelt jobboldalnak, hogy ezt az elképzelést eddig a gaulle-isták és a centristák egyaránt mereven elutasították, olyannyira, hogy e partnerségi viszony kovácsait rövid úton eltávolították soraikból. Ilyen értelemben a front szakadása a mérsékelt jobboldalt erősíti hosszabb távon. De elégedett a baloldal is a dolgok alakulásával, hiszen e pártok a francia demokrácia szégyenének tekintik Le Pen masszív közéleti jelenlétét és a Nemzeti Front 15 százalékos választási szavazatarányát.

Csak a szélsőjobb szenvedi meg a belső meghasonlást, emiatt meg kevesen bánkódnak. Le Pen szeret azzal kérkedni, hogy a Nemzeti Front nem olyan párt, mint a többi. Valóban. Sokkal rosszabb, olyan helyzetekben, mint a mostani is, azonnal kiderül róla, hogy a demokratizmus csak álca számára.

Kis Tibor